

Ersta Sköndal högskola
Rektor

Barbro Molander
BESLUT

2004-03-04
Reg.nr 31-3025-03

Ersta Sköndal högskolas samarbete med HumaNova

Bakgrund

Huma Nova har marknadsfört universitetskurser i teoretisk psykosyntes på A-nivå (20 poäng) och B-nivå (30 poäng) och hänvisat till sitt samarbete med Ersta Sköndal högskola.

Högskoleverket har med anledning av det uppgivna samarbetet bett om en redogörelse från Ersta Sköndal högskola om samarbetet och under vilka förutsättningar som högskolan utfärdar högskolepoäng för utbildningarna som HumaNova genomför.

Samarbetet med HumaNova

Ersta Sköndal högskola har redogjort för samarbetet och skickat in aktuellt avtal daterat den 12 september 2002.

Enligt Ersta Sköndal högskola äger samarbetet med HumaNova rum inom den uppdragsutbildning som bedrivs av Institutionen för socialt arbete – Sköndalsinstitutet och följer dess riktlinjer för sådana kurser.

Enligt avtalet är arbetsfördelningen följande.

Sköndalsinstitutet

- bedömer kursplaner, litteraturlistor, medverkandes meriter m.m. utifrån de kvalitetskrav som måste ställas på högskoleutbildning,
- utser examinator för kursen (disputerad lärare från Sköndalsinstitutet granskar och godkänner examinationsfrågor samt bedömer studenternas examinationsarbeten genom stickprov eller där det så erfordras samtliga examinationsarbeten),
- utfärdar intyg/betyg till kursdeltagarna samt registrerar dem i LADOK efter uppgifter från HumaNova.

HumaNova

- ansvarar för detaljplaneringen av kursen inom ramen för fastställd kursplan/kursbeskrivning,
- gör urval bland de sökande till kursen och antar deltagare,
- ansvarar för den ekonomiska administrationen av kursen,

BESLUT

2004-03-04

Reg.nr 31-3025-03

Sid 2

- har det pedagogiskt administrativa ansvaret för att kursen genomförs enligt kursplanen/kursbeskrivningen,
- ansvarar för den administrativa samordningen av all undervisning i kursen,
- examinerar deltagarna i kursen enligt kursplan/kursbeskrivning och meddelar Sköndalsinstitutet resultatet för utfärdande av intyg/betyg samt översänder registreringsunderlag för kursdeltagarna.

Högskoleverkets remiss med anledning av samarbetet

Högskoleverket har härefter i en ny remiss till Ersta Sköndal högskola redogjort för verkets inställning i ärendet enligt följande.

Uppdragsutbildning

Ersta Sköndal högskola är en enskild utbildningsanordnare. Detta innebär att förordningen (2002:760) om uppdragsutbildning vid universitet och högskolor inte är tillämplig på högskolans utbildningar.

Eftersom högskolan hänvisar till att det är fråga om uppdragsutbildning vill verket dock framhålla att en högskola med staten som huvudman enligt reglerna om uppdragsutbildning är förhindrad att samarbeta med ett utbildningsföretag på det sätt som görs i det aktuella fallet.

Vad innebär det att ha ett tillstånd att utfärda examen?

Ersta Sköndal högskola har tillstånd att utfärda examina på flera olika områden. Detta krävs för att en enskild utbildningsanordnare skall få utfärda högskolepoäng och akademiska examina för sina utbildningar. Om utbildningarna ger högskolepoäng måste de naturligtvis ha anknytning till en examensrätt. De examensrätter som ligger närmast till hands när det gäller samarbetet med Huma Nova är enligt Ersta Sköndal högskola socionomexamen och magisterexamen i socialt arbete. Examensrätterna innehas av Stiftelsen Stora Sköndal för Ersta Sköndal högskola

Högskoleverket prövar högskolornas examensrätter med utgångspunkt från reglerna i 1 kap. högskolelagen (1992:1434) och i examensordningen, bilaga 1 till högskoleförordningen (1993:100). När det gäller enskilda utbildningsanordnare är det regeringen som efter verkets prövning ger tillstånd att utfärda examen.

1 kap. högskolelagen gäller således även för de utbildningar som enskilda utbildningsanordnare har examensrätt för (se 2 § lagen (1993:792) om tillstånd att utfärda vissa examina). Av kapitlet i högskolelagen framgår bl.a. följande. All högskoleutbildning skall vila på vetenskaplig eller konstnärlig grund samt på beprövad erfarenhet. Verksamheten skall bedrivas så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Den skall avpassas så att en hög kvalitet nås såväl i utbildningen som i forskningen och det konstnärliga utvecklingsarbetet.

Den grundläggande högskoleutbildningen skall utöver kunskaper och färdigheter ge studenterna förmåga till självständiga och kritiska bedömningar, förmåga att självständigt urskilja, formulera och lösa problem samt beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Inom det område som utbildningen avser skall studenterna utöver kunskaper och färdigheter, utveckla förmåga att söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå, följa kunskapsutvecklingen, och utbyta kunskaper även med personer utan specialkunskaper inom området.

BESLUT

2004-03-04

Reg.nr 31-3025-03

Sid 3

Kvalitetskriterier

Tolkningen av reglerna uttrycks vid en examensrättsprövning i ett antal kvalitetskriterier. Några av dessa kriterier kan hänföras till högskolans specifika förutsättningar att utfärda examina i enskilda huvudämnen andra till högskolans allmänna och långsiktiga förutsättningar att inneha en examensrätt. Vissa kriterier gäller enbart för utbildning som ges av enskilda utbildningsanordnare.

Högskoleverket har i rapporten Examensrättsprövning (Högskoleverkets rapportserie 2001:4) gjort en genomgång av de olika kvalitetskriterierna som ligger till grund för bedömningarna, se bilaga.

Denna genomgång visar att en grundläggande förutsättning för att en högskola skall få examensrätt är att det är högskolan själv som ansvarar för och bedriver utbildningen. Utbildningen skall bedrivas i en sådan kritisk och kreativ miljö som utgör en sammanfattning av alla kvalitetskriterier.

Till förutsättningarna för att ett enskilt lärosäte skall ges examensrätt hör också att de sökande antas till utbildning på lika villkor som vid offentliga högskolor.

Samarbetet med med HumaNova

För att en enskild utbildningsanordnare skall få utfärda akademiska poäng för en utbildning krävs att utbildningen har kvalitet som grundläggande högskoleutbildning.

Detta förutsätter bl.a. att

- högskolan själv ansvarar för och bedriver utbildningen eller
- tillgodoräknar utbildningen som motsvarande grundläggande högskoleutbildning för den som är antagen till och bedriver utbildning hos högskolan och att
- utbildningen har anknytning till högskolans examensrätt.

Som villkor för examenstillståndet gäller dessutom att utbildningen skall vara avgiftsfri för de studerande, se regeringens beslut 2000-09-28, U 1999/2582/UH.

Utredningen visar dock att Ersta Sköndal högskola medverkar som ett slags kvalitetsgarant i två utbildningar som HumaNova administrerar och själv bedriver. Vidare framgår att HumaNova säljer de aktuella utbildningarna till enskilda studerande som efter att ha antagits och genomgått utbildningen hos HumaNova får betyg/kursintyg hos Ersta Sköndal högskola och där registreras för poäng. /- - - /

Högskoleverket har i remissen ställt följande frågor.

1. Hur ser Ersta Sköndal högskolas uppdragsutbildningar ut i allmänhet när det gäller poänggivande högskoleutbildningar? Vilka riktlinjer har högskolan för denna verksamhet?
2. Ersta Sköndal utfärdar kursbevis (högskolepoäng) till enskilda som själva har betalat för den utbildning som HumaNova bedriver. Hur stämmer detta överens med det villkor om avgiftsfrihet för de studerande som regeringen har ställt upp för högskolans examensrätter?

BESLUT

2004-03-04

Reg.nr 31-3025-03

Sid 4

3. Enligt det avtal Högskoleverket har tagit del av avslutas utbildningarna höstterminen 2003. Avser Ersta Sköndal högskola att träffa nya avtal med HumaNova och hur kommer dessa i så fall att se ut?

Ersta Sköndal högskolas yttrande

Ersta Sköndal högskola har i yttrande till Högskoleverket uppgett att högskolan har inlett en översyn som omfattar hela högskolan och samtliga institutioner/enheter där uppdragsutbildning bedrivs eller planeras. Som ett första steg i arbetet har tf rektor och högskolans prefektgrupp utarbetat förslag till reviderade riktlinjer för högskolans uppdragsutbildning. I arbetet med riktlinjer uppger högskolan att det har blivit uppenbart att de gällande reglerna varit ofullständiga. Brister har också kunnat konstateras i tillämpningen av dem inom högskolan. Därför kommer ett grundligt arbete med att dels förankra de reviderade riktlinjerna, dels se över samtliga nuvarande uppdragsavtal att genomföras under innevarande termin. Därtill har beslut fattats om att inga nya avtal eller förlängningar av gällande avtal, som i något avseende strider mot riktlinjerna, får ingås.

Högskolan har besvarat Högskoleverkets frågor enligt följande.

1. Uppdragsutbildningar inom Ersta Sköndal högskola avtalas och bedrivs i allmänhet på ett sätt som överensstämmer med reglerna på detta område. Enstaka undantag från detta har dock kunnat konstaterats i det ovan nämnda översynsarbetet. /- - - /
2. Avtalet med Huma Nova är inte förenligt med villkoret om avgiftsfrihet för högskoleutbildning. Även om Ersta Sköndal högskola varken i detta eller i något annat fall själv har tagit avgift av enskilda är det uppenbart att Huma Nova-utbildningen i regel baseras på avgifter från enskilda personer. Här kan endast konstateras att högskolan på ett allvarligt sätt har brustit i uppmärksamhet när avtalet ingicks.
3. Mot bakgrund av det ovan sagda är det inte aktuellt att träffa något nytt avtal med HumaNova. En förutsättning för att detta ens skulle vara möjligt är att den aktuella kursen skulle få en annan målgrupp och finansieringsform, vilket vi bedömer som osannolikt. /- - - /

Övriga kommentarer

/- - - /

Ersta Sköndal ser anledning till självkritik när det gäller det ingångna avtalet med HumaNova. De fel som begåtts avser dock förutsättningarna för samverkan som sådana. När det gäller den aktuella kursen har ett betydande arbete lagts ned vid Uppdragsutbildningsenheten inom Institutionen för socialt arbete - Sköndalsinstitutet för att säkerställa kursens kvalitet. Några indikationer på att kursen skulle brista i kvalitet har vi heller inte fått.

/- - - /

BESLUT

2004-03-04

Reg.nr 31-3025-03

Sid 5

Högskoleverkets bedömning

Högskoleverket har enligt vad som framgått ovan redovisat verkets inställning i ärendet.

Ersta Sköndal högskola kan inte undgå kritik för hur högskolan har bedrivit sitt samarbete med Huma Nova.

Ersta Sköndal högskola har dock själv uppgett att högskolan allvarligt brustit i uppmärksamhet när avtalet med HumaNova ingicks, eftersom det är uppenbart att utbildningen i regel baseras på avgifter från enskilda personer. Det är enligt högskolan inte aktuellt att träffa något nytt avtal med HumaNova.

Högskoleverket, som med tillfredsställelse noterar att Ersta Sköndal högskola har inlett en översyn som omfattar högskolans alla institutioner/enheter där uppdragsutbildning bedrivs eller planeras, avslutar ärendet.

På Högskoleverkets vägnar

Annica Lindblom
chefsjurist

Barbro Molander
verksjurist

Kopia till
Huma Nova
Konsumentverket, Michael Malmberg